



ฝ่าโลกมุสลิม

รัฐกับการจัดการความขัดแย้งในสังคม
ชาอูตีอาระเบีย อิหร่าน และอินโดนีเซีย

ศราวุฒิ อารีย์
ดลยา เทียนทอง
สุภาศพรพรณ ตั้งตรงไพโรจน์

**คำแถลงจากผู้อำนวยการสถาบันเอเชียศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ตระหนักถึงความสำคัญต่อการศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวกับโลกมุสลิมมาอย่างต่อเนื่อง ด้วยเล็งเห็นว่าประเด็นดังกล่าวนับวันยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้นทั้งในระดับประเทศและในระดับสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภายหลังเหตุการณ์ 9/11 ที่ผ่านมา ได้ส่งผลกระทบและมีนัยสำคัญต่อประชาคมโลกและประเทศไทย ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

ผลงานเรื่อง “ผ่าโลกมุสลิม: รัฐกับการจัดการความขัดแย้งในสังคมชาอูดีอาระเบีย อิหร่าน และอินโดนีเซีย” เป็นการรวบรวมผลงานวิจัยภายใต้ชุดโครงการความมั่นคงศึกษา ซึ่งสนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) โดยได้เลือกจาก 3 ประเทศ คือ ชาอูดีอาระเบีย อิหร่าน และอินโดนีเซีย มาเป็นกรณีศึกษาถึงปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสังคมในประเทศมุสลิม โดยมีรายละเอียดที่แตกต่างกันออกไปตามเงื่อนไขทางการเมือง และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ

ผลงานเรื่องนี้จะเป็นอย่างและบทเรียนที่น่าสนใจในอีกมุมมองหนึ่งสำหรับประเทศไทยซึ่งกำลังเผชิญกับปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ท้ายสุดขอขอบคุณ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ที่ให้การสนับสนุนทุนวิจัยด้วยดีเสมอมา

**อาจารย์ ดร.สุนทร ชุตินทรานนท์
ผู้อำนวยการสถาบันเอเชียศึกษา**

สารบัญ

หน้า

คำนิยม

คำนำจากหัวหน้าชุดโครงการวิจัย

คำแถลงจากผู้อำนวยการสถาบันเอเชียศึกษา จุฬาฯ

ส่วนที่ 1

รัฐกับขบวนการศาสนาในซาอุดีอาระเบีย

บทที่ 1	ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับศาสนาในสังคมซาอุดีอาระเบีย	1
บทที่ 2	ขบวนการต่อต้านรัฐในซาอุดีอาระเบีย	31
บทที่ 3	ซาอุดีอาระเบียหลังเหตุการณ์ 9/11	55
	บรรณานุกรม	77

ส่วนที่ 2

อิหร่านกับปัญหาพหุสังคม : กรณีชนกลุ่มน้อยชาวเคิร์ด

บทนำ		85
บทที่ 1	ชนกลุ่มน้อยในประเทศอิหร่าน	87
บทที่ 2	ปัญหาชนกลุ่มน้อยชาวเคิร์ดในประเทศอิหร่าน	104
บทที่ 3	นโยบายของรัฐบาลอิหร่านในการแก้ไขปัญหาชนกลุ่มน้อยชาวเคิร์ด	123
บทที่ 4	สรุป	132
	บรรณานุกรม	136
	ภาคผนวก	139

ส่วนที่ 3

ความหลากหลายในสังคมมุสลิมอินโดนีเซีย

บทคัดย่อ	147
บทที่ 1 บทนำและความเป็นมาของการวิจัย	151
บทที่ 2 การต่อต้านรัฐจากกลุ่มมุสลิมที่ต้องการสร้างรัฐอิสลามบริสุทธิ์ : ขบวนการนะห์ดาตุล อุลามะ (Nahdlatul Ulama – NU)	154
บทที่ 3 การต่อต้านรัฐจากกลุ่มมุสลิมที่ต้องการสร้างรัฐอิสลามบริสุทธิ์: ขบวนการญามาอะห์ อิสลามียะห์ (Jamaah Islamiyah – JI)	183
บทที่ 4 การต่อต้านรัฐจากกลุ่มมุสลิมที่ต้องการแบ่งแยกดินแดนเป็นรัฐอิสระ : ขบวนการอาเจห์เสรี (Gerakan Aceh Merdeka: GAM)	199
บทที่ 5 สรุป	222
บรรณานุกรม	228